

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน ในหนังสือพิมพ์รายวันพุทธศักราช 2530 - 2531 ด้านการส่งเสริมพัฒนาการทางกาย การส่งเสริมพัฒนาการทางจิตใจและคุณธรรม การส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา การส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม และด้านปัญหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ศึกษาคือ หนังสือพิมพ์รายวัน 4 ชื่อฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposetive Sampling) เพื่อความสะดวกในการค้นหาข้อมูล โดยศึกษาตั้งแต่ฉบับวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2530 ถึงฉบับวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2531 ระยะเวลาในการศึกษารวม 2 ปี เหตุผลที่เลือกศึกษาหนังสือพิมพ์เป็นเวลา 2 ปี เพราะต้องการจะศึกษาว่าเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนได้รับการนำมาเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

จำนวนหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 4 ชื่อฉบับ ที่ใช้ในการศึกษาเริ่มตั้งแต่ฉบับวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2530 ถึงฉบับวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2531 รวมทั้งสิ้น 2,924 ฉบับ

การจัดประเภทเนื้อหาในการวิเคราะห์

ได้แบ่งเนื้อหาเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนาการทางกาย การส่งเสริมพัฒนาการทางจิตใจและคุณธรรม การส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา การส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม (ดัดแปลงจากการพัฒนาหลัก การและวิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามวิถีชีวิตไทย รายงานการวิจัย ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2531) และด้านปัญหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู

เด็กก่อนวัยเรียน (ศึกษาและรวบรวมจากหนังสือพิมพ์รายวัน 4 ชื่อฉบับ คือ หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ตั้งแต่ฉบับวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2530 ถึงฉบับวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2530)

1. การส่งเสริมพัฒนาการทางกาย หมายถึง เนื้อหาที่มีลักษณะกล่าวถึงการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านวิธีการต่าง ๆ 7 เรื่อง คือ

1.1 การให้อาหารและสารอาหาร เช่น การให้เด็กดื่มนมมารดาหรือนมผสมในปริมาณที่เพียงพอและอยู่ในระยะเวลาที่เหมาะสม การให้อาหารที่เหมาะสมกับวัย การให้อาหารที่มีคุณภาพมีสารอาหารครบ 5 หมู่ และมีประโยชน์ต่อการเจริญเติบโตของเด็ก การให้อาหารที่สะอาดและปลอดภัย

1.2 การดูแลรักษาความสะอาดร่างกาย เช่น การดูแลร่างกายเด็กด้วยการอาบน้ำทำความสะอาดร่างกาย ทำความสะอาดเครื่องแต่งตัวและเครื่องใช้ของเด็กให้สะอาดและอยู่ในสภาพเรียบร้อย

1.3 การดูแลสุขภาพและให้ภูมิคุ้มกันโรค เช่น การดูแลสุขภาพเด็กให้แข็งแรงสมบูรณ์ การตรวจสุขภาพเด็กอย่างสม่ำเสมอ การให้ภูมิคุ้มกันโรคแก่เด็กตามกำหนด การระมัดระวังและป้องกันไม่ให้เด็กเจ็บป่วยเป็นโรคต่าง ๆ การจัดเตรียมอุปกรณ์ ยา เครื่องมือช่วยเหลือเด็กเจ็บป่วย และการให้การรักษายาบาลเมื่อเด็กเจ็บป่วย

1.4 การป้องกันอุบัติเหตุและอันตราย เช่น การระมัดระวังและป้องกันไม่ให้เด็กได้รับบาดเจ็บ การระมัดระวังและป้องกันไม่ให้เด็กพิการหรือตายจากการเกิดอุบัติเหตุ การระมัดระวังและป้องกันอันตรายจากการเล่นของเล่น การระมัดระวังและป้องกันการเล่นเลียนแบบโอด โผนตามภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ และการจัดสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็กให้ปลอดภัย

1.5 การส่งเสริมการเล่น เช่น การให้เด็กได้ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ การเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อเล็กและกล้ามเนื้อใหญ่ด้วยการทำกิจกรรมต่าง ๆ การให้เด็กได้เล่นของเล่นที่ส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการด้านร่างกาย การเลือกของเล่นที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับวัยให้เด็กเล่น และการเปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นกับผู้ใหญ่

1.6 การส่งเสริมให้เด็กช่วยเหลือตัวเอง เช่น การให้เด็กรับประทาน อาหารและน้ำดื่มเอง การให้เด็กถอดเสื้อผ้าหรือสวมเสื้อผ้าเอง การให้เด็กอาบน้ำเอง การให้เด็กสวมรองเท้าเอง การให้เด็กช่วยตัวเองในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามความสามารถและเหมาะสมกับวัยของเด็ก และการฝึกความรับผิดชอบต่าง ๆ ให้กับเด็ก

1.7 การให้เด็กได้พักผ่อน เช่น การให้เด็กได้มีโอกาสนั่งเล่นตามลำพังเพื่อดูภาพ อ่านหนังสือหรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่ต้องใช้กำลังกายมาก การให้เด็กได้พักผ่อนด้วยการนอนหลับในเวลาที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก

2. การส่งเสริมพัฒนาการทางจิตใจและคุณธรรม หมายถึงเนื้อหาที่มีลักษณะ กล่าวถึงการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้วยวิธีการต่าง ๆ 4 เรื่อง คือ

2.1 การให้ความรักความอบอุ่น เช่น การเลี้ยงดูเด็กด้วยความรัก ความเอาใจใส่ การสัมผัสเด็กด้วยท่าที่นุ่มนวล การมีเวลาโอบกอดและสัมผัสเด็ก การมีเวลาอบรมสั่งสอนและเลี้ยงดูเด็ก การมีเวลาใกล้ชิดเด็ก และการกล่าวคำชมเชย หรือให้รางวัลแก่เด็กตามสมควร

2.2 การให้เด็กมีโอกาสแสดงอารมณ์อย่างเปิดเผย เช่น การให้เด็ก ได้แสดงอารมณ์อย่างเสรีภายในขอบเขตที่เหมาะสม การฝึกอบรมให้เด็กรู้จักควบคุม อารมณ์ตามความเหมาะสมกับวัยของเด็ก

2.3 การฝึกนิสัยที่ดี เช่น การฝึกเด็กให้รับประทานอาหารเช้าให้เป็นเวลา ฝึกเด็กให้รู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ การฝึกเด็กให้มีมารยาทที่ดีในขณะที่ รับประทานอาหารเช้า การฝึกเด็กให้นอนเป็นเวลา เข้านอนและตื่นนอนด้วยอารมณ์แจ่มใส การฝึกเด็กให้สามารถควบคุมการขับถ่ายได้ และรู้จักทำความสะอาดทุกครั้งหลังจากขับ ถ่าย การฝึกเด็กให้รักความสะอาด รู้จักล้างหน้าแปรงฟันอย่างสม่ำเสมอ รู้จักทำความสะอาดมือ เท้า ตลอดจนจนร่างกายส่วนอื่น ๆ และการฝึกระเบียบวินัย มารยาทที่ดีอื่น ๆ

2.4 การอบรมสั่งสอนให้มีความรู้สึกรับผิดชอบชีวิต เช่น การชี้แนะให้เด็ก มองเห็นการกระทำที่มีความแตกต่างกัน ระหว่างสิ่งที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง การอบรมสั่งสอน ให้เด็กกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสมกับบุคคล เวลา และสถานที่

3. การส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา หมายถึง เนื้อหาที่มีลักษณะกล่าวถึง การส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้วยวิธีการต่าง ๆ 4 เรื่อง คือ

3.1 การส่งเสริมจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เช่น การให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ การให้เด็กได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ด้วยวิธีการต่าง ๆ

3.2 การกระตุ้นเร้าประสาทสัมผัส เช่น การกระตุ้นการมองเห็น การได้ยิน การชิม การพูด การฟัง และการสัมผัสโดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น ของเล่น รูปภาพ หนังสือภาพ การอุ้ม กอดรัด สัมผัสเด็ก และการกระตุ้นด้วยวิธีอื่น ๆ ที่เหมาะสม

3.3 การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา เช่น การสนทนาโต้ตอบกับเด็ก การให้เด็กเล่านิทานหรือเล่าเรื่อง การให้เด็กร้องเพลง

3.4 การเปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง เช่น การให้เด็กคิดและกระทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างอิสระ โดยอยู่ในสายตาของผู้ใหญ่และอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม การเปิดโอกาสให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายอย่างอิสระ การส่งเสริมความกล้าหาญในการแสดงออกที่เหมาะสม การฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง และการฝึกเด็กให้รู้จักใช้เหตุผลตามความเหมาะสมกับวัยของเด็ก

4. การส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม หมายถึง เนื้อหาที่มีลักษณะกล่าวถึงการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้วยวิธีการต่าง ๆ 3 เรื่อง คือ

4.1 การให้เด็กมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เช่น การเปิดโอกาสให้เด็กได้เล่นกับเพื่อน การให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับบุคคลอื่น การให้เด็กได้พบปะสังสรรค์กับญาติพี่น้องหรือบุคคลอื่น และการฝึกการเข้าสังคมให้กับเด็ก

4.2 การให้เด็กได้แสดงความเป็นมิตร เช่น การให้เด็กได้แสดงความรักต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน การแสดงความเมตตาต่อมนุษย์และสัตว์

4.3 การให้เด็กได้แสดงความมีน้ำใจ เช่น การให้เด็กรู้จักการให้และการรับ การฝึกให้เด็กได้รู้จักแสดงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่โอบอ้อมอารี การสอนให้เด็กรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และสอนให้รู้แพ้รู้ชนะ

5. ปัญหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน หมายถึง เนื้อหาที่มีลักษณะกล่าวถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน 6 เรื่อง คือ

5.1 ปัญหาเด็กถูกทอดทิ้ง หมายถึงปัญหาที่ทำให้

5.1.1 เด็กไม่ได้รับความรักความอบอุ่น เช่น ผู้เลี้ยงดูปล่อยปละละเลยเด็ก ทอดทิ้งไม่เอาใจใส่เด็ก ผู้เลี้ยงดูไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูเด็ก ผู้เลี้ยงดูไม่ให้ความรักความอบอุ่นแก่เด็ก

5.1.2 เด็กถูกทอดทิ้งให้อดอยากหิวโหย เช่น ผู้เลี้ยงดูไม่ให้อาหารแก่เด็ก หรือให้อาหารไม่เพียงพอกับความต้องการของร่างกาย ผู้เลี้ยงดูไม่เอาใจใส่ที่จะหาอาหารให้เด็ก ผู้เลี้ยงดูไม่มีอาหารให้เด็กรับประทานทำให้เด็กขาดสารอาหาร

5.1.3 เด็กไม่ได้รับการศึกษาและอบรม เช่น ผู้เลี้ยงดูไม่ส่งเสริมให้เด็กเข้ารับการศึกษานในโรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือสถานศึกษาสำหรับเด็กเมื่อถึงวัยอันสมควร ผู้เลี้ยงดูไม่อบรมสั่งสอนเด็กและ ไม่ชี้แนะสิ่งดีงามต่าง ๆ

5.1.4 เด็กอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีอันตราย เช่น ผู้เลี้ยงดูละเลยปล่อยให้เด็กเร่ร่อน ผู้เลี้ยงดูปล่อยเด็กไว้ตามลำพังท่ามกลางอันตราย

5.2 ปัญหาเด็กถูกทำร้าย หมายถึงปัญหาที่ทำให้

5.2.1 เด็กถูกทำร้ายร่างกาย เช่น เด็กถูกผู้เลี้ยงดูทรมาน กักขัง เด็กถูกผู้เลี้ยงดูลงโทษด้วยวิธีการต่าง ๆ จนเด็กได้รับบาดเจ็บ พิการ หรือตาย และ การทำร้ายร่างกายเด็กด้วยวิธีการอื่น ๆ

5.2.2 เด็กถูกทำร้ายจิตใจ เช่น เด็กถูกผู้เลี้ยงดูบังคับขู่เข็ญ ผู้เลี้ยงดูใช้วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่เข้มงวดเกินไป เด็กถูกผู้เลี้ยงดูเร่รังหรือยึดเยียดให้เรียนหนักเกินไป

5.3 ปัญหาเด็กมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ หมายถึงปัญหาที่ทำให้

5.3.1 เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูไม่ถูกต้อง เช่น ผู้เลี้ยงดูขาดแบบอย่างที่ถูกต้องและเหมาะสมให้เด็ก ได้ดูหรือเลียนแบบ ผู้เลี้ยงดูเด็กเลี้ยงเด็กผิดเพศ หรือให้บทบาทที่ผิดกับเด็ก ผู้เลี้ยงดูให้ความรักแก่เด็กไม่เท่าเทียมกัน ทำให้เด็กมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเพื่อเรียกร้องความรัก และผู้เลี้ยงดูทรมานเด็กมากเกินไป

5.3.2 เด็กอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม เช่น เด็กถูกกำหนดให้ทำกิจกรรมที่สามารถ ใ้เมื่อนำให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศได้ เด็กอยู่ในสังคมที่ขาดแบบอย่างให้เด็กได้เลียนแบบอย่างถูกต้อง

5.4 ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย โรคภัยไข้เจ็บ หมายถึงปัญหาที่ทำให้

5.4.1 เด็กเป็นโรคร้ายแรงและไม่ร้ายแรง เช่น ผู้เลี้ยงดูปล่อยให้เด็กเป็นโรคต่าง ๆ ทั้งที่มีอาการรุนแรงและไม่รุนแรงโดยขาดการดูแลและรักษาพยาบาล ผู้เลี้ยงดูปล่อยให้เด็กเป็นโรคบ่อย ๆ โดยขาดการดูแลรักษา

5.4.2 เด็กได้รับอาหารที่ไม่มีประโยชน์ เช่นผู้เลี้ยงดูให้อาหารที่ขาดคุณภาพ ผู้เลี้ยงดูให้อาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายน้อยหรือไม่มีประโยชน์ ผู้เลี้ยงดูให้สารอาหารไม่เพียงพอกับความต้องการของร่างกาย

5.4.3 เด็กได้รับยาอันตรายหรือสิ่งมีพิษ เช่น ผู้เลี้ยงดูให้ยาอันตรายหรือสิ่งมีพิษแก่เด็กโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือขาดความรู้ ขาดความเอาใจใส่ หรือเพราะสับสนเนื่องมาจากความเชื่อดั้งเดิม

5.4.4 เด็กไม่ได้รับวัคซีนคุ้มกันโรค เช่น ผู้เลี้ยงดูปล่อยประหละเลยไม่นำเด็กไปรับวัคซีนตามกำหนด ผู้เลี้ยงดูไม่นำเด็กไปรับวัคซีนเมื่อเด็กป่วย ผู้เลี้ยงดูไม่เห็นความสำคัญของการให้วัคซีนแก่เด็ก

5.5 ปัญหาที่เกิดจากการเล่นอันตราย หมายถึงปัญหาที่ทำให้

5.5.1 เด็กเล่นของเล่นที่มีอันตราย เช่น ผู้เลี้ยงดูให้เด็กเล่นของเล่นที่ทำให้เกิดอันตราย ผู้เลี้ยงดูปล่อยให้เด็กเลือกซื้อของเล่นหรือหาของเล่นโดยปราศจากการดูแลหรือชี้แนะ

5.5.2 เด็กเล่นของเล่นที่ไม่ส่งเสริมพัฒนาการ เช่น ผู้เลี้ยงดูให้เด็กเล่นของเล่นที่ไม่เหมาะสมกับวัย ผู้เลี้ยงดูให้เด็กเล่นของเล่นที่ทำให้เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง

5.6 ปัญหาที่เกิดจากสื่อมวลชน หมายถึงปัญหาที่ทำให้

5.6.1 เด็กไม่ได้รับการแนะนำการเลือกสื่อมวลชนที่ดี เช่น ผู้เลี้ยงดูไม่แนะนำการเลือกสื่อมวลชนที่ดีมีประโยชน์และเหมาะสมกับวัยของเด็ก ผู้เลี้ยงดูจัดหาสื่อมวลชนที่ไม่เหมาะสมและเป็นอันตรายกับเด็ก

5.6.2 สื่อมวลชนรูปแบบต่าง ๆ ที่สังคมเสนอมีผลเสียต่อเด็ก เช่น สังคมผลิตสื่อมวลชนหมอมเมาจิตใจเด็ก สังคมเสนอสื่อมวลชนที่เป็นอันตราย และเป็นผลเสียกับเด็ก โดยขาดการรับผิดชอบ และมุ่งประโยชน์ทางการค้า

การจัดกลุ่มแหล่งข้อมูลในการวิเคราะห์

ได้แบ่งแหล่งข้อมูลเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ออกเป็น 8 กลุ่ม คือ กลุ่มแพทย์ กลุ่มทำงานเพื่อแม่และเด็ก กลุ่มนักเขียน กลุ่มผู้บริหารการศึกษา ครู อาจารย์ กลุ่มข้าราชการการเมือง นักการเมือง กลุ่มชาวต่างประเทศ หน่วยงานต่างประเทศ กลุ่มผู้ปกครอง และกลุ่มอื่น ๆ (การแบ่งกลุ่มแหล่งข้อมูลได้ศึกษาจากหนังสือพิมพ์รายวัน 4 ชื่อฉบับ คือหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน หนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ตั้งแต่ฉบับวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2530 ถึงฉบับวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2530 รวม 94 ฉบับ)

1. กลุ่มแพทย์ ได้แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษา สุขภาพ และอนามัยของเด็ก เช่น แพทย์ พยาบาล เภสัชกร โรงพยาบาล สถานอนามัย สถานพยาบาล สาธารณสุข ที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน
2. กลุ่มทำงานเพื่อแม่และเด็ก ได้แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับเด็ก เช่น นักสังคมสงเคราะห์ คณะทำงานด้านเด็กและสตรี มูลนิธิ โครงการที่ทำงานด้านเด็ก ศูนย์ผู้นำเยาวชน ที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน
3. กลุ่มนักเขียน ได้แก่บุคคลที่ทำงานเกี่ยวกับการเขียน เช่น คอลัมนิสต์ นักแปล นักเขียน นักเขียนนวนิยาย ซึ่งระบุชื่อจริง นามปากกาหรือชื่อคอลัมนิสต์ที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน
4. กลุ่มผู้บริหารการศึกษา ครู อาจารย์ ได้แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ อธิการบดี ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ ครู อาจารย์ ที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน
5. กลุ่มข้าราชการการเมืองนักการเมือง ได้แก่บุคคลที่ทำงานอยู่ในตำแหน่ง รัฐมนตรี รัฐมนตรีช่วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมาธิการ ที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน
6. กลุ่มชาวต่างประเทศ หน่วยงานต่างประเทศ ได้แก่บุคคลหรือหน่วยงานซึ่งมาจากต่างประเทศ ที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน

7. กลุ่มผู้ปกครอง ได้แก่ผู้เป็นบิดามารดาของเด็ก ผู้ปกครองเด็ก ผู้อุปถัมภ์เด็กหรือบุคคลทั่วไป ที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน
8. กลุ่มอื่น ๆ ได้แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่ไม่สามารถจัดเข้ากลุ่มใดกลุ่มหนึ่งดังกล่าวข้างต้น ที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนในหนังสือพิมพ์รายวัน ใช้เครื่องมือในการบันทึกข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ตารางบันทึกเนื้อหา เป็นตารางเก็บรายละเอียดเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน และแหล่งข้อมูลที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน เมื่ออ่านพบเนื้อหาที่มีลักษณะตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จะบันทึกข้อมูลรวมทั้งสาระหรือแนวคิดลงในตารางบันทึกเนื้อหา บันทึกแยกตามชื่อหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละฉบับเป็นรายเดือน (โปรดดูตัวอย่างในหน้า 41)
2. ตารางแสดงความถี่เนื้อหา เป็นตารางบันทึกความถี่เนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน แหล่งข้อมูลที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน บันทึกโดยขีดรอยคะแนน แยกตามชื่อหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละฉบับ และแหล่งข้อมูลเป็นรายปี (โปรดดูตัวอย่างในหน้า 43)
3. ตารางบันทึกสาระหรือแนวคิด เป็นตารางบันทึกสาระหรือแนวคิดรวมของหนังสือพิมพ์รายวัน บันทึกแยกตามเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนเป็นรายปี (โปรดดูตัวอย่างในภาคผนวก)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละฉบับมาศึกษา และวิเคราะห์เนื้อหาตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. อ่านเนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละฉบับ เมื่อพบเนื้อหาที่มีลักษณะตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด จะอ่านซ้ำอีกครั้งเพื่อความถูกต้องแล้วทำเครื่องหมายกำกับไว้พร้อมทั้งระบุวันเดือนปีที่ออกวางจำหน่าย

2. รวบรวมเนื้อหาจากหนังสือพิมพ์รายวันที่ต้องการ แยกตามชื่อหนังสือพิมพ์ เป็นรายเดือน และรายปี

การวิเคราะห์เนื้อหา

ผู้วิจัยได้นำหนังสือพิมพ์รายวันซึ่งมีเนื้อหาตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเก็บรวบรวมไว้มาวิเคราะห์เนื้อหาดังต่อไปนี้

1. ในการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน ใ้สาระหรือแนวคิดที่ได้มาจากหนังสือพิมพ์รายวัน ผู้วิจัยอ่านเนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวันอีกครั้ง เมื่อแน่ใจว่าเนื้อหา มีลักษณะตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด จะบันทึกลงในตารางบันทึกเนื้อหา ส่วนการวิเคราะห์แหล่งข้อมูลที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน ผู้วิจัยจะศึกษาว่าแหล่งข้อมูลที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนอยู่ในกลุ่มใด จะบันทึกลงในตารางบันทึกเนื้อหา

ตัวอย่างตารางบันทึกเนื้อหา

หนังสือพิมพ์ มติชน เดือนมกราคม 2530

เนื้อหา	แหล่งข้อมูล								สาระหรือแนวคิด
	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5	กลุ่มที่ 6	กลุ่มที่ 7	กลุ่มที่ 8	
3.4		มูลนิธิ เด็ก							สถาบันการศึกษาควรให้ เสรีภาพแก่เด็ก
2.1		มูลนิธิ เด็ก							สถาบันการศึกษาควรให้ ความรัก ความอบอุ่นแก่เด็ก
1.3	ชมรม แพทย์ ชนบท								ถ้าเด็กเป็นโรคอุจจาระร่วง ต้องรีบทดแทนน้ำและเกลือแร่ โดยเร็วที่สุด ควรให้ทารกกินนมแม่อย่าง เดียว น้ำดื่มควรต้ม ภาชนะ ต่าง ๆ ที่ใช้กับเด็กต้องสะอาด
2.1		มูลนิธิ เด็ก							ทารกต้องการ การเลี้ยงดู การโอบกอด ต้องการไออุ่น สัมผัสจากอ้อมอกของพ่อแม่ สถานสงเคราะห์ไม่สามารถ ให้ความอบอุ่นทางจิตใจได้ดี เท่ากับพ่อแม่ของเด็ก

2. การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน ใช้สาระหรือแนวคิดที่ได้มาจากหนังสือพิมพ์รายวัน ซึ่งระบุในตารางบันทึกเนื้อหา เมื่อผู้วิจัยอ่านสาระหรือแนวคิด และกลุ่มของแหล่งข้อมูลที่ได้จากหนังสือพิมพ์รายวัน เห็นว่ามีลักษณะตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด จะขีดรอยคะแนนไว้ 1 ครั้ง

ตัวอย่างตารางแสดงความถี่เนื้อหา

หนังสือพิมพ์ มติชน พ.ศ. 2530									
เนื้อหา	แหล่งข้อมูล								รวม
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3	กลุ่ม 4	กลุ่ม 5	กลุ่ม 6	กลุ่ม 7	กลุ่ม 8	
1.1									
1.2									
1.3	/								1
1.4									
1.5									
1.6									
1.7									
รวม	1								
2.1		//							2
2.2									
2.3									
2.4									
รวม		2							
3.1									
3.2									
3.3									
3.4		/							1
รวม		1							

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ด้วยการคำนวณหาค่าร้อยละของความถี่ของเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน โดยจำแนกตามเนื้อหาด้านต่าง ๆ จำแนกตามชื่อหนังสือพิมพ์รายวัน จำแนกตามกลุ่มของแหล่งข้อมูล ซึ่งจะแสดงเป็นตารางให้เห็นทั้งแนวดิ่งและแนวนอน แล้วเสนอให้เห็นลำดับมากน้อยของคะแนนตามเนื้อหาแต่ละด้านและตามกลุ่มของแหล่งข้อมูล และคัดเลือกเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน แหล่งข้อมูลที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนที่มีความถี่ของค่าคะแนนสูงสุดมาเสนอให้เห็นตามเนื้อหาแต่ละด้าน